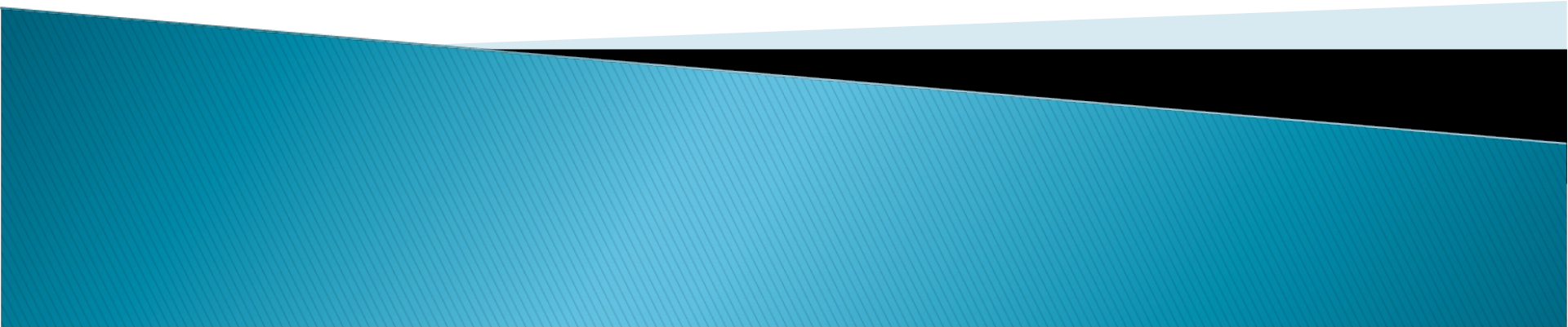
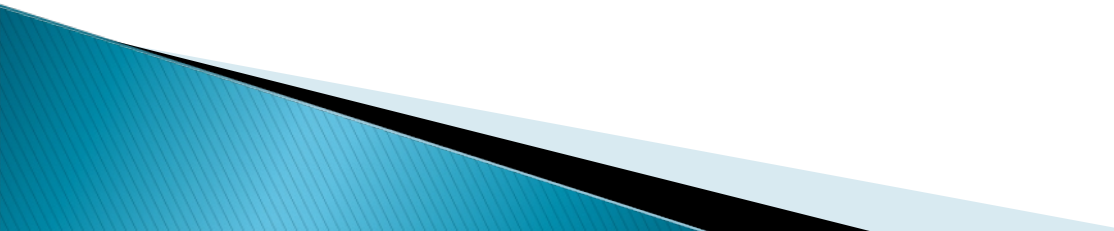

Funkciju izvērtēšana 2010

Galvenie soļi un loģika funkciju vērtēšanai

- ▶ Funkciju izvērtēšanas procesa metodoloģija (vadība, kritēriji, procesa soļi)
 - ▶ Reformu vadības grupas, ministriju, valdības un sociālo partneru, kā arī Saeimas pozīcijas un opozīcijas politisko partiju iesaiste izvērtēšanas procesā
 - ▶ Funkciju izvērtēšanas procesā iesaistīto institūciju lēmumi, uzdevumi un pienākumi
-

Funkciju izvērtēšanas procesa mērķis

- ▶ Līdz š.g. septembra vidum sagatavot priekšlikumus un viedokļus lēmumu pieņēmējiem, lai panāktu ilgtspējīgas strukturālas izmaiņas un sekmētu fiskālās konsolidācijas mērķu sasniegšanu, izstrādājot 2011.gada budžeta projektu
- ▶ Sagatavot priekšlikumus tādu funkciju un pakalpojumu izslēgšanai no valsts finansēto funkciju loka, kuru neveikšana rada iespējami zemākus sociālos un ekonomiskos riskus;
- ▶ Nodrošināt atvērtu un vispusīgu no valsts budžeta finansētu funkciju izvērtēšanas procesu, iesaistot valdības partnerus, nozaru ekspertus un sabiedrības pārstāvjus, iespēju robežās panākot viedokļu tuvināšanos.

► **Funkcijas, izdevumu pozīcijas**

- iemaksas Eiropas Kopienas budžetā;
- iemaksas NATO un ANO, citās starptautiskās organizācijās, kuras īsteno nozaru ministrijas un iestādes;
- ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošana;
- izdevumu, kas saistīti ar mērķa ieņēmumiem no Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta;
- valsts parāda vadība, procentu maksājumi studiju un studējošo kreditēšanai;
- rezervētie līdzekļi neparedzētiem gadījumiem;
- valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets, izņemot Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras administratīvās darbības nodrošināšanai nepieciešamo speciālo budžetu;
- pensijas;
- valsts atbalsts sociālajai apdrošināšanai (Valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti no valsts pamatbudžeta uz valsts speciālo budžetu);
- sociālā drošības tīkla pasākumu īstenošanai nepieciešamais finansējums.
- dotācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam.

► **Iestādes, kuru funkcijas netiek vērtētas?**

- Saeima;
- Valsts prezidenta kanceleja;
- Augstākā tiesa;
- Satversmes tiesa;

Valsts kontrole

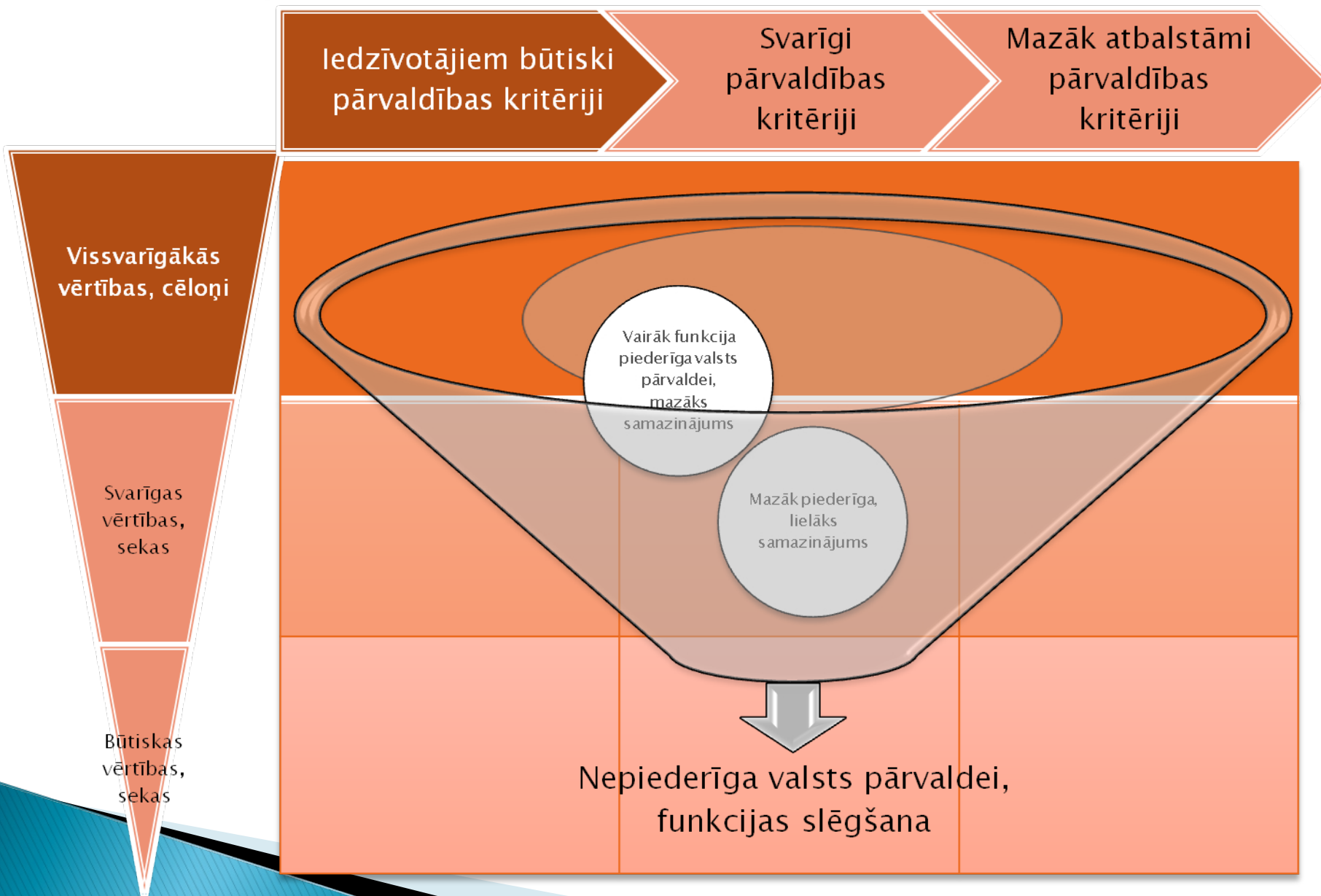
Funkciju izvērtēšanas process – pirmais solis

- ▶ Uzdevumi un plānotās darbības:
 - Apstiprināti kritēriji un funkciju izvērtēšanas procesa soļi
 - Noteiktas tās funkcijas, kuras netiek vērtētas
- ▶ Iesaistītās un atbildīgās institūcijas:
 - Reformu vadības grupa
 - Valsts kanceleja, Finanšu ministrija

Funkciju vērtēšanas kritēriji un to pielietošanas principi – pamata darbības instruments apstiprinātajai darba grupai

- ▶ Ikvienai valsts budžeta finansētai funkcijai tiek “atrasta vieta” funkciju vērtēšanas matricā, kura tai ir vispiemērotākā pēc divām koordinātēm – vērtību (t.sk. vidēja termiņa budžeta mērķi) un pārvaldības skala.
- ▶ Atbilstoši noteiktām koordinātēm tiek piedāvāti divi indikatīvi vērtējumi:
 - Funkcijas turpmākās izpildes alternatīvas (valsts pārvaldē vai ārpus valsts pārvaldes)
 - Funkcijas varbūtējais finanšu līdzekļu ietaupījums

Funkciju izvērtēšanas modelis

Funkciju izvērtēšanas koordināte, vertikālā ass – “valstiska vērtība”

- ▶ **VALSTS UN DROŠĪBA.** Funkcija ir neatņemama valsts varas pastāvēšanas sastāvdaļa, tās īstenošana nodrošina valsts rīcībspēju, suverenitāti un starptautisko atpazīstamību un kritiski nepieciešamo valsts iekšējās un ārējās drošības uzturēšanas līmeni.
- ▶ **KONKURĒTSPĒJA.** Funkcija ir saistīta ar valsts ekonomiskās konkurētspējas veicināšanu un ekonomiskās attīstības atbalstu, tā pozitīvi ietekmē zinātnes un izglītības resursu attīstību. Atbalsta vidēja termiņa budžeta mērķi - 1.1. uzņēmējdarbības vides konkurētspējas attīstīšana.
- ▶ **SOCIĀLAIS NODROŠINĀJUMS.** Funkcijas īstenošana samazina nabadzības, sabiedrības noslāņošanos un nevienlīdzības palielināšanās riskus, pozitīvi ietekmē migrāciju un mobilitāti, uzlabo demogrāfisko situāciju un veicina bezdarba samazināšanos, kā arī atbalsta kritiski nepieciešamo veselības aprūpes līmeni. Atbalsta vidēja termiņa budžeta mērķi - 1.2. sociālās drošības un atbalsta nodrošināšana, tai skaitā konsekventi turpinot Sociālās drošības tīkla stratēģijā iekļauto pasākumu īstenošanu.
- ▶ **KULTŪRAS UN VIDES KAPITĀLS.** Funkcijas īstenošana nodrošina kultūrkapitāla, kultūras un vides vērtību un resursu saglabāšanu un attīstību
- ▶ **CITAS.** augstākminētajās hierarhiskajās grupās neietilpstošas funkcijas, izņemot tās, kuras netiek vērtētas

Funkciju izvērtēšanas koordināte, horizontālā ass – “laba un saprātīga pārvaldība”

- ▶ Funkciju pēc būtības var īstenot tikai valsts, tā nodrošina valsts rīcībspēju
- ▶ Funkcijas ietvaros iedzīvotājiem vai uzņēmējiem tiek sniegti būtiski (pēc apjoma un nozīmības) publiskie pakalpojumi
- ▶ Funkcija nodrošina ES un ar citām starptautisko tiesību normām noteiktas valsts uzņemtās saistības
- ▶ Funkcijai ir vērojamas iespējamās dublēšanās pazīmes ar funkcijām, kuras īsteno citas valsts vai publiskās pārvaldes institūcijas
- ▶ Cits, labas un saprātīgas pārvaldības aspekts, kas ir būtisks, lai vērtētu funkcijas, piemēram neadekvāti liels finansējums, darbiniekus skaits, u.t.t..

Funkcijas atbilstības noteikšana uz vērtības un pārvaldības koordinātēm

[illegible]

Funkcijas atbilstība turpmākas īstenošanas (valsts pārvaldē – ārpus valsts pārvaldes) veidam

[illegible]

Lēmumu pieņemšana par funkciju turpināšanu (krāsu skala)

	SAGLABĀT. Funkcijas, kuras tiek saglabātas valsts pārvaldē, saglabājot esošo finansējumu, resursus vai tos palielinot.
	SAMAZINĀT. Funkcijas, kuras tiek saglabātas valsts pārvaldē, izvērtējot finanšu nepieciešamību, t.sk. vērtējot ES un starptautisko tiesību normu piemērošanu, novēršot to pārspīlētu izpildi, vienlaicīgi plānojot saprātīgu finanšu līdzekļu samazināšanu. Tiek izvērtēta iespēja tās nodot citam pārvaldes līmenim dekoncentrējot vai decentralizējot izpildi, bet saglabājot uzraudzību valsts līmenī. Eksperti var noteikt arī lielāku valsts budžeta finansējuma samazinājuma apjomu
	BŪTISKI SAMAZINĀT. Funkcijas, kuras pastiprināti tiek izvērtētas vadoties pēc to aktualitātes, vairumā gadījumu sniedzot pierādījumus par to patieso apjomu un piepildījumu, vairumā gadījumu izvērtējot to nepieciešamību saglabāt publiskās pārvaldes ietvaros, izvērtējot iespējas apvienot vai koncentrēt funkcijas izpildi būtiski samazināt finansējuma ietvaros. Gadījumā, ja valsts budžeta finansējums, kas formāli varētu palikt funkcijas izpildītāju rīcībā ir kritiski zems, var tikt pieņemts lēmums par funkciju apvienošanu un konsolidāciju ar citām līdzīgām funkcijām. Eksperti var noteikt arī lielāku valsts budžeta finansējuma samazinājuma apjomu
	DELEGĒT. Funkcijas, kuras deleģētas privātā sektora organizācijām, retos gadījumos saglabājot vai vairumā gadījumu samazinot pieejamo finansējumu un citus resursus, papildus vērtējot šādas pieejas: 1) deleģēt vai nodot funkcijas ar būtiski samazinātu finansējuma apjomu, paredzot finansējuma konsekvētu samazinājumu turpmāko gadu laikā ; 2) deleģēt vai nodot funkcijas bez finansējuma, normatīvi paredzot tiesības saņemt atlīdzību (maksājumu) par funkcijas īstenošanu.
	PĀRTRAUKT FINANŠĒJUMU. Funkcijas, kuras tiek izvērtētas galvenokārt no to izslēgšanas vai deleģēšanas (t.sk. bez finanšu resursu piešķiršanas) viedokļa, būtiski samazinot finansējumu, pārtraucot to izpildi valsts pārvaldes institūciju ietvaros, pārtraucot to finansējumu no valsts budžeta, bet īstenojot to pilsoniskās pašpārvaldes ietvaros. Gadījumā, ja valsts budžeta finansējums, kas formāli varētu palikt funkcijas izpildītāju rīcībā ir kritiski zems, var tikt pieņemts lēmums par funkciju apvienošanu un konsolidāciju ar citām līdzīgām funkcijām.
	SLEGT. Funkcijas, kuras tiek izslēgtas no valsts pārvaldes pārtraucot to finansējumu, neparedzot citus izpildes mehānismus. Gadījumā, ja valsts budžeta finansējums, kas formāli varētu palikt funkcijas izpildītāju rīcībā ir kritiski zems, var tikt pieņemts lēmums par funkciju apvienošanu un konsolidāciju ar citām līdzīgām funkcijām

Funkciju izvērtēšanas process – otrais solis

- ▶ Uzdevumi un plānotās darbības:
 - Vienoties un noteikt funkciju izvērtēšanas grupas sastāvu
- ▶ Iesaistītās un atbildīgās institūcijas:
 - Ministru prezidents, Reformu vadības grupa

Funkciju izvērtēšanas grupas sastāvs

► **Piedāvātais grupas sastāvs:**

- 1 pārstāvis no Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK);
- 1 pārstāvis no Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS);
- 1 pārstāvis no Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK);
- 1 pārstāvis no Latvijas Pašvaldību savienības (LPS);
- 2 pārstāvji no Valsts Kancelejas (VK);
- 2 pārstāvji no Finanšu ministrijas (FM).

► Grupu vada **Valsts kanceleja**

- Nominētie pārstāvji ir **atbildīgi par saiknes nodrošināšanu ar savas organizācijas biedriem** vai attiecīgām valsts institūcijām un to viedokļa pārstāvību funkciju vērtēšanas procesā.
- Deleģēto pārstāvju paustais viedoklis tiek uztverts kā **organizācijas oficiālais viedoklis**, nevis individuāla eksperta viedoklis

Funkciju izvērtēšanas process – trešais solis

- ▶ Uzdevumi un plānotās darbības:
 - Noteikt ministriju prezentācijas saturu (MP rezolūcija) un priekšlikumus budžeta izdevumu konsolidācijai
 - Ministrijas tiek uzklausītas piedaloties visiem interesentiem
 - Starpziņojuma sagatavošana Reformu vadības grupai
- ▶ Iesaistītās un atbildīgās institūcijas:
 - Valsts kanceleja, Finanšu ministrija, citi budžeta resori (izņemot tie kuri netiek vērtēti)
 - Interesešu grupas
 - Valdības un sociālie partneri
- ▶ Procesā **tiek iesaistītas visas Saeimā pārstāvētās politiskās partijas**, dodot tām iespēju strādāt ar funkciju rīku, kā arī izvērtēt funkcijas atbilstoši RVG apstiprinātajiem kritērijiem.

Trešā soļa rezultāti

- ▶ Ministrijas informēja ieinteresēto valdības un sociālo partneru un Saeimas pozīcijas un opozīcijas partiju pārstāvjus par to budžetu 2011.gadam un plānotajām izdevumu pozīcijām (informācija par katru ministriju ir publiski pieejama:
<http://www.mk.gov.lv/lv/vk/funkciju-audita-komisija/fun>
)
- ▶ Valsts kanceleja sadarbībā ar Finanšu ministriju izstrādās un iesniegs izskatīšanai Reformu vadības grupas 12.jūlija sanāksmē:
 - informāciju par ministriju izteiktajiem priekšlikumiem funkciju optimizācijai;
 - sagatavos priekšlikumus multisektorālo funkciju papildus izvērtēšanai;
 - informāciju par sociālo un valdības partneru priekšlikumiem.

Funkciju izvērtēšanas process – ceturtais un piektais solis

- ▶ Uzdevumi un plānotās darbības:
 - Padziļināta (horizontāla) funkciju un to grupu izvērtēšana, atbilstoši sagatavotajiem priekšlikumiem
 - Izvērtējumu saskaņošana un argumentācijas sagatavošana
 - Funkcijas izvērtēšanas saraksta sagatavošana ar iespējamām budžeta izdevumu konsolidācijas variantiem
- ▶ Iesaistītās un atbildīgās institūcijas:
 - Visas budžeta institūcijas
 - Valsts kanceleja
 - Valdības un sociālie partneri
 - Sabiedrība
- ▶ Termins:
 - 15.jūnijs – augusta sākums
- ▶ Rezultāts
 - Vispusīgi apspriests ranžēts funkciju saraksts ar izvērtētiem un argumentētiem priekšlikumiem funkcijai piešķirtā finansējuma samazināšanai

Funkciju izvērtēšanas process – sestais solis

- ▶ Uzdevumi un plānotās darbības:
 - Visu izvērtēto, valsts budžeta finansēto funkciju, t.sk. alternatīvo priekšlikumu un izteikto argumentu izvērtēšana Reformu vadības grupā;
 - Informatīvā ziņojuma par iespējamām budžeta izdevumu konsolidācijas variantiem sagatavošana un iesniegšana izskatīšanai Ministru kabinetā;
- ▶ Iesaistītās un atbildīgās institūcijas:
 - Reformu vadības grupa, Valsts kanceleja, Finanšu ministrija
- ▶ Termins:
Līdz š.g. septembra sākums